E Drejta Ndërkombëtarë Publike

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti Juridik
Titulli i lëndës:	E Drejta Ndërkombëtare Publike
Programi:	Barchelor
Niveli:	
Statusi lëndës:	Obligatore
Viti i studimeve:	Viti i II, Semestri i III
Numri i orëve në javë:	3 L 2U
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof.asoc. **Dr.Arif Riza**
Të dhënat kontaktuese:	Arif.riza@uni-prizren.com
Përshkrimi i lëndës:	Kjo lëndë ka për qëllim t'i ofrojë studentëve njohuri nga kjo lëmi dhe atë; kuptimin e së drejtës ndërkombëtare; subjektet kryesore të së drejtës ndërkombëtare publike, shteti në veçanti; territori; mbi zhvillimet e së drejtës ndërkombëtare publike dhe mbi burime e së drejtës ndërkombëtare publike; për mënyrën dhe teoritë e njohjes së shteteve; servitutet ndërkombëtare; mbi marrëdhëniet ndërkombëtare; misionet diplomatike dhe konsullore; mbi traktatet/marrëveshjet ndërkombëtare; zgjidhjen paqësore të mosmarrëveshjeve në mes të subjekteve ndërkombëtarë; mbi problemet dhe sfudat aktuale të së drejtës ndërkombëtare, etj. Krahas kësaj studentëve do t'u ofrohen njohur edhe nëpërmjet trajtimit të rasteve praktike dhe rasteve të ndryshme gjyqësore me qëllim të ofrimit të njohurive bazë se si zgjidhen rastet apo kontestet në marrëdhëniet ndërkombëtare.
Qëllimi i lëndës:	Lënda ka për qëllim që studentit t'i ofrojë njohuri themelore lidhur me parimet bazë të së Drejtës Ndërkombëtare publike. Nëpëmjet këtyre temave të cilat trajtohen në këtë lëndë, studentëve do tu mundësohet që të kenë njohuritë në kuptimin dhe zgjerimin e njohurive lidhur me funksionimin dhe vendimarrjen, në të drejtën ndërkombëtare në raport me të drejtën e brendshme, ne nivel të bashkëpunimit të shteteve dhe Organizatave Ndërkombëtare, ku studentët do të kenë mundësi t'i identifikojnë problemet dhe zgjidhjen e tyre, nëpërmjet trajtimit të rasteve praktike.
Rezultatet e të nxënit:	Pas përfundimit të kësaj lënde, studenti pritet të jetë në gjendje që: -të kuptojë parimet themelore të së drejtës ndërkombëtare publike; -të definoj subjektet ndërkombëtare dhe të interpretoj marrëveshjet e lidhura

	ndërmjet tyre; -të përdorë metodologjinë juridike për të interpretuar parimet dhe normat e së drejtës nderkombetare publike; -të definoj dhe të përcaktoj në raste të veçanta përgjegjësine ndërkombëtare të subjekteve ndërkombëtare; - të bëjë hulumtime në fushës e së drejtës ndërkombëtare.		
Ngarkesa e studentit (duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	**Orë**	**Ditë/javë**	**Gjithsej**
Ligjërata	3	15	45
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike			
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	0.5	15	30
Ushtrime në terren			
Kollokfiume, seminare	0.5	15	7.5
Detyra të shtëpisë			
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)			
Përgatitja përfundimtare për provim			
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuis,provim final)			
Projektet, prezantimet ,etj			
Totali			**150 orë (6 ECTS)**
Metodologjia e mësimdhënies:	Metodologjia e ligjërimit do të orientohet në krijimin e mundësive te studentët për të zotëruar dhe fituar njohuritë për të Drejtën Ndërkombëtare Publike. Do të inkurajohen studentët që të marrin pjesë në mënyrë aktive në ligjërata, ushtrime dhe përmes prezantimeve të eseve ose punimeve seminarike nga fusha e kësaj të drejte. Ligjërata do të prezantohet sipas metodës interaktive. Gjatë ligjërimit të lëndës po ashtu, do të përdoren metodat bashkëkohore të mësimdhënies, me efekt që kjo disiplinë e së drejtës të bëhet më e kapshme, më e qartë dhe më e lehtë për t'u mësuar dhe zbatuar. Ndërsa ushtirimet do të trajtohen temat nga kjo lëndë nëpërmjet interaktivietetit dhe angazhimit të studentëve në dhënien e mendimeve kritike; trajtohen shembuj dhe raste të ndryshme praktike lidhur me zgjidhjen e problemeve.		
Metodologjia e vlerësimit:	Metoda Përqindja (%)		

	Debate 5 Project grupore 1 5 Kolofiumi (një kolofium) 1 20 Prezentimi i punimeve 1 5-10 Provimi Final 1 50 Pjesëmarrja 1 5-10 Totali 100
Literatura	
Literatura primare:	Zejnullah Gruda: E drejta ndërkombëtare publike. Botim i plotësuar dhe i përmirësuar 2013. -Arben Puto: E drejta Ndërkombëtare publike; Botim i 8- të, Tiranë 2004 -Arif Riza, E Drejta e Organizatave Ndërkombëtare dhe Organizatat Ndërkombëtare, Prishtinë 2011
Literatura shtesë:	- Ian Brownlie: Principles of Public International Law, Seventh Edition, 2008 - Malcolm N. Shaw, International Law, Seventh Edition, Cambridge University Press, 20014 - James Crawford, The Creation of States in International law (Oxford University Press: Oxford, 2007 - Martin Dixon, Textbook on International Law, Oxford University Press, 2013

Plani i dizajnuar i mësimit:		
Java	**Ligjërata**	**Ushtrime**
Java e parë:	- **Prezantimi hyrës**, -njohja me programin e lëndës, metodologjia e mësimdhënies etj - E Drejta Ndërkombëtare Publike, përkufizimi - Raporti midis të drejtës ndërkombëtare dhe të drejtës së brendshme	
Java e dytë:	**Subjektet e së Drejtës Ndërkombëtare** - Zhvillimi i të Drejtës Ndërkombëtare te popujt Grek, Romak, në Mesjetë, Absulotizëm - Zhvillimi i Shkencës së Drejtës Ndërkombëtare publike, shkolla natyrore, pozitive, Grociane si dhe zhvillimi i saj gjatë shekullit XIX dhe XX	
Java e tretë:	**Burimet e së drejtës ndërkombëtare publike**	

	- Dispozitat e nenit 38 te Statutit te Gjykatës Ndërkombëtare të Drejtësisë - Kodifikimi i se drejtes ndërkombetare - Hirarkia normative e së drejtës ndërkombëtare publike dhe raporti i sajë me të drejtën e mbrendëshe (nacionale)	
Java e katërt:	**Shteti në të Drejtën Ndërkombëtare** - Lindja e shteteve - Elementet e Shtetit sipas Konventës së Montevideos e Vitit 1933 - Zhdukja e shteteve - Njohja e shteteve - Njohja e Qeverisë dhe e Kryetarit të shtetit - Njohja e kryengritësve si palë ndërluftuese (de facto regime dhe subjektiviteti ndërkombëtare i pjesshëm i saj)	
Java e pestë:	**Suksedimi në të drejten ndërkombëtare** - Të drejtat themelore dhe detyrat e shteteve	
Java e gjashtë:	**Kriteret e ndarjes së llojeve të shteteve;** - Bashkimi real dhe personal - Konfederatat dhe federatat - Bashkësitë sui generis - Format e varsisë (shtetet vazale dhe protektoratet); - Shtetet neutrale	
Java e shtatë:	**Përgjegjësitë e shteteve në të drejtën ndërkombëtare** - Elementet e përgjegjësisë së shteteve dhe llojet e tyre - Mbrojtja diplomatike - Bazat e përgjegjësisë ndërkombëtare - Përgjegjësia penale ndërkombëtare dhe Gjykata e Përhershme Penale Ndërkombëtare	
Java e tetë:	**Territori shtetëror dhe ndryshimet territoriale** - Ndalimi i marrjes me forcë të territoreve të huaja - Cedimi dhe okupimi paqësor - Shtimi (accesio) dhe parashkrimi **Servitutet ndërkombëtare**	
Java e nëntë:	**Përfaqësimi diplomatik dhe konsullor** - Gjuha diplomatike - E drejta e legacionit	

	- Vendosja e marrëdhënieve diplomatike; - Konventa e Vjenës pë Marrëdhënie Diplomatike - Emërimi i përfaqësusve diplomatik, privilegjet dhe imunitetet e tyre - Konventa e Vienës për Marrëdhënie Konsullore - Funksionet konsullore - Imunitetet dhe privilegjet konsullore	
Java e dhjetë:	**Aktet juridike ndërkombëtare** - Aktet e njëanshme juridike - Marrëveshjet (traktatet) ndërkombëtare - Praktika e kodifikimit të së drejtës së kontraktore ndërkombëtare - Llojet e marrëveshjeve ndërkombëtare - Palët kontraktuse dhe aftësia për të lidhur konktrata ndërkombëtare	
Java e njëmbëdhjetë:	**Kollokfium**	
Java e dymbëdhjetë:	**- Lidhja dhe hyrja në fuqi e marrëveshjeve ndërkombëtare** - Procedurat e lidhjes së marrëveshjeve ndërkombëtare - Efektet juridike të marrëveshjeve ndërkombëtare për palët kontraktuse -Mbarimi i veprimit të marrëveshjeve ndërkombëtare	
Java e trembëdhjetë:	**Organizatat ndërkombëtare** - Klasifikimi i organizatave ndërkombëtare - Kongreset dhe Konferencat ndërkombëtare - Lidhja e Kombeve - Organizata e Kombeve të Bashkuara (OKB) - Organizatat ndërkombëtare regjionale - Institucionet e specializuar	
Java e katërmbëdhjetë:	**Mjetet juridike për zgjidhje paqësore të mosmarrëveshjeve ndërkombëtare** - Mjetet diplomatic - Mjetet gjyqësore - Zgjidhja e mosmarrëveshjeve në kuadër të organizatave ndërkombëtare.	
Java e pesëmbëdhjetë:	**E drejta ndërkombëtare e luftës** - Definimi - Dallimi ndërmjet ius in bello dhe ius ad bello - Luftat e drejta dhe të padrejta - Burimet e së drejtës	

	ndërkombëtare të luftës - Kategoritë e mbrojtura në luftë - Mjetet e lejuara në konflikte të armatosura	

Politikat akademike dhe kodi i sjelljes
- Studentet duhet të kenë vijueshmëri të rregullt në ligjerata dhe ushtrime, ku vijueshmëria do të evidentohet nëpërmjet listës së prezencës të studentëve (në ligjërata dhe ushtrime. - Pjesmarrja e rregullt në ligjërata dhe ushtrime, prezentimi i punimeve seminarike dhe aktivitete të tjera do të llogariten në notën përfundimtare. - Në ligjërata dhe ushtrime të të trajtohen vetëm temat e parapara me ketë planprogram. - Komunikimi me studentët do të bëhet kryesisht përmes emailit dhe postimit të njoftimeve në objektet e Universitetit dhe personalisht gjatë konsultimeve.